

використання заходів щодо підвищення стійкості державних фінансів повинно мати критерії значення. Для цього уряди у середньо- й довгостроковому часовому періодах реалізували програми значного підвищення бюджетного балансу країни.

Проблема фіскального простору набуває зовсім іншого контексту за умов, коли уряд формує цілі фіскальної політики у сприятливому макроекономічному та інституційному середовищі, проводить збалансовану фіскальну політику в короткостроковий період. Стає актуальним створення фіскального простору для збільшення тих бюджетних видатків, що сприяють факторам довгострокового економічного зростання (якість людського капіталу, наука, технології, інновації). Проте регулювання фіскального простору повинно здійснюватися з дотриманням обмежень у рамках параметрів фінансової та фіскальної безпеки. Відхилення від критеріальних граничних значень не допускаються попри те, що в цьому разі додаткові ресурси створюються для збільшення бюджетних витрат, які сприяють чинникам довгострокового економічного зростання: якості людського капіталу, науці, технологіям, інноваціям.

Список використаних джерел:

1. Литвиненко Я.В. Податкова політика: навч. посіб. Київ: МАУП, 2008. 224 с.

Бусько Сергій Петрович

Головний спеціаліст державний інспектор відділу
екологічного і радіологічного контролю
Державної екологічної інспекції у Волинській області
dusksep73@gmail.com

СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ ТА НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інвестиції сьогодні є важливим елементом економіки України та основою її господарського розвитку. Різноманіття понять терміну «інвестиції» у сучасній вітчизняній та зарубіжній економічній літературі

значною мірою визначається широтою сутнісних сторін цієї складної економічної категорії. Проте незважаючи на значну увагу до цієї економічної категорії, наукова думка дотепер не виробила універсального визначення інвестицій, яке б відповідало потребам теорії. Тому, вважаємо за доцільне особливу увагу приділити аналізу й узагальненню теоретичних підходів до визначення базової категорії цього процесу – «інвестиції».

В економічній літературі існують суттєві та принципові розбіжності у визначенні поняття «інвестиції» різними науковцями. Це зокрема, зумовлено формулюванням даного визначення на різних етапах суспільного розвитку, специфічні характеристики яких і обумовлюють таку кількість підходів до трактувань. Певним досягненням комплексного формування понятійного апарату економічної науки в радянський період був випуск Економічної енциклопедії, де інвестиції визначаються як «довгострокове вкладення капіталу в промисловість, сільське господарство, транспорт та інші галузі народного господарства з метою отримання прибутку»[4]. Автор, що розкриває поняття «інвестиція», не дає при цьому своєї оцінки такого розуміння інвестицій, тим більше не робить спроби аналізу цього поняття, сформованого в радянській літературі. Н. Азріліян вважає, що «Інвестиції – це капітальні вкладення». «Інвестиції – це сукупність витрат, які реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в промисловість, сільське господарство, транспорт та інші галузі господарства» [2, с.157]. Аналізуючи еволюцію тлумачення поняття «інвестиції», можна зробити висновок, що воно часто використовувалось як синонім до поняття «капітальні вкладення». Для західної економічної літератури, теоретичних досліджень з проблем інвестицій характерний більш широкий підхід до визначення інвестицій – порівняно з радянськими вченими. При певному розходженні у визначеннях французького вченого П. Массі і Дж. Кейнса, в них явно відчувається загальний методологічний підхід. Основною спільною рисою у трактуваннях поняття «інвестиції», запропонованих представниками різних наукових шкіл, є основна ціль інвестора, що полягає у взаємозв'язку отримання доходу та необхідністю залучення

інвестицій. Але деякі науковці відрізняють у свої дослідженнях поняття «інвестиції» та «капітальні вкладення», спираючись на те, що характер інвестицій є продуктивним. В той же час, в роботах У. Шарпа зазначено: «... в примітивних економіках основна частина інвестицій відноситься до реальних, в той час як в сучасній економіці переважна частина інвестицій представлена цінними паперами». В наукових роботах з питань інвестування, в більшості випадків інвестиції визначаються як спосіб, який має сприяти збільшенню вартості капіталу або його поточне збереження, та в перспективі забезпечити зростання доходу, – і все це завдяки вдалому переміщенню капіталу. Так, у Законі України «Про інвестиційну діяльність» [5] записано: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект». Таким чином, підсумувавши сучасні підходи з питань інвестиційного процесу, можна визначити інвестиції як різноманіття цінностей (фінансових, матеріальних та інших), які з метою отримання певного доходу вкладаються в об'єкти підприємництва інвесторами. Більш короткий, але близький, на наш погляд, до істини, до відбиття економічної сутності інвестицій, визначення надається І. О. Бланком: «Інвестиції – витрати грошових коштів, спрямовані на відтворення капіталу(його підтримку і розширення)» [1]. Ми цілком погоджуємося з визначенням інвестицій, поданим З. Герасимчук, що формулює їх як будь-які вкладення, зумовлені стратегічними цілями економічної політики і спрямованими на розвиток окремих галузей, виробництв, регіональних господарських систем з метою примноження матеріального та соціально-значимого багатства у майбутньому [3]. У цьому визначенні дається певне узагальнення багаторічного фундаментального дослідження представників світової науки сутності інвестицій.

Отже, інвестиції займають головну роль у структурній перебудові національної економіки, забезпеченні технічного прогресу, збільшенні показників господарської діяльності. Інвестиції є джерелом капіталовкладень у формі сучасних засобів виробництва, підвищують

добробут населення країни, сприяють розширенню інновацій та підвищують продуктивність праці.

Список використаних джерел:

1. Інвестологія: наука про інвестування / І. О. Бланк та ін. ; за ред. проф. С. К. Реверчука. К. : Атіка, 2001. С. 180.
2. Большой экономический словарь / под. ред. А. Н. Азрилияна. – 2-е изд. доп. и перераб. М. : Институт новой экономики, 1997. 864 с.
3. Герасимчук З. В. Економічна сутність інвестиційної інфраструктури регіону. *Економічні науки (Серія : Регіональна економіка)*: зб. наук. праць. Луцьк. нац. техн. ун-ту, 2008. Ч. 2. № 5. С. 6–14.
4. Дрич А. Основні способи досягнення інвестиційної привабливості України. *Вісник НБУ*. 2010 № 4. С. 40–41.
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-ХІІ від 18.09.1991 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12>.

Гніровська Олена Анатоліївна

головний спеціаліст

відділу бюджетних надходжень

та казначейських операцій Головного управління

Державної казначейської служби України

у Волинській області

olenagnirovska@gmail.com

РИЗИКИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТУ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ

У сучасних складних економічних умовах казначейське обслуговування бюджетів зазнає суттєвих впливів, а відтак великого значення набуває дослідження ризиків.

У науковій літературі питання, присвячені проблемам існування ризиків у системі казначейського обслуговування бюджетів, є практично недослідженими. Поняття «казначейський ризик» розглядається в окремих дослідженнях. Так, на думку науковця І. В. Петліна, казначейські ризики – це ймовірності настання подій, які негативно впливатимуть на здатність Державного казначейства, його структурних підрозділів та працівників